

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

РОЗВИВАЄМО ГРОМАДЯНСЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ: ДРУГИЙ КЛАС

НАШІ ІДЕЇ ДО ТЕМИ: УСЕ ПОВ'ЯЗАНО З УСІМ

Вправа:
ПЛЯШКА
ТА ГАЗЕТА

Наталія Грень
Світлана Смола
Інна Племянник
Оксана Гурна
Оксана Чайковська

Київ – 2019

Матеріали для педагогів та батьків учнів другого класу із формування громадянської компетентності розроблено проектом «Розвиток громадянської компетентності учнів Нової української школи: перший цикл початкової школи», що реалізується Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» у рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні.

Зміст матеріалів є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Матеріали до теми «Усе пов'язано з усім» розроблено педагогами учасниками проекту:

Укладач:

Наталія Грень,

вчитель початкових класів Жовківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3

Учасники групи:

Світлана Смола,

заступник директора з навчально-виховної роботи загальноосвітньої школи I ступеня № 9 Івано-Франківської міської ради Івано-Франківської області

Інна Племянник,

вчитель початкових класів Опорного навчального закладу Щасливського навчально-виховного комплексу «ліцей - загальноосвітня школа I-III ступенів – дитячий садок»

Оксана Гурна,

вчитель початкових класів Ліцей № 8 Львівської міської ради

Оксана Чайковська,

вчитель початкових класів Ліцей № 8 Львівської міської ради

© Pact Inc., 2019

© Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», 2019

Матеріали до теми «Усе пов'язано з усім»

Проблемне запитання / дослідницька проблема:

Чому господарювати у природі людина має відповідально?

Вправи: «Пляшка та газета»

Очікувані результати:

Учень/ учениця:

- ГЮ**
- пояснює (спираючись на власний досвід і думки старших), навіщо людині знати точний час; бути пунктуальним / -ою у школі й удома;
 - пояснює, чому природа важлива для людини;
 - пояснює, чому зберігати природу – обов'язок кожного;
 - залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання;
 - надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку;
 - уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших;
 - визначає, що дає природа людині;
 - визначає окремі зміни у ландшафті / краєвиді, пов'язані з діями людей;
 - виготовляє доступні атрибути до свят та урочистостей.
- СЗО**
- пояснює, що таке бути людиною;
 - порівнює вплив різних емоцій та почуттів на себе та інших.
- МОВ**
- створює невеликі висловлювання на добре відому тему з різною метою спілкування, записує їх розбірливо рукописними буквами;
 - удосконалює з допомогою вчителя /вчительки власний текст (лексика, будова речення, форми слова);
 - досліджує закінчення іменників;
 - обговорює зміст і форму простого медіатексту (відеофрагмент), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах;
 - висловлює думку про те, як факти, ідеї переглянутого можуть допомогти в конкретних життєвих ситуаціях;
 - визначає тему і головну думку простих візуальних медіатекстів;
 - висловлює власні думки і почуття з приводу прослуханих / переглянутих простих медіатекстів;
- МАО**
- орієнтується в часі;
 - лічить до 100 в прямому і зворотному порядку, лічить трійками.
- ПРО**
- застосовує за потреби найпростіші матеріали та прилади, зокрема лінійку, лупу, термометр, компас, годинник, бінокль, фотоапарат та ін.;
 - пояснює, як бережливе ставлення до їжі, одягу, книжок, предметів побуту зберігає природу.
- ТЕО**
- створює вироби із паперу, картону, за зразком та власним задумом самостійно;
 - аргументує послідовність та доцільність виготовленого виробу.

Громадянські компетентності, які розвиваємо:

- ✓ відповідальність;
- ✓ уміння самостійно вчитися;
- ✓ вміння слухати та спостерігати;
- ✓ уміння співпрацювати;
- ✓ знання та критичне розуміння світу.

Ресурси:

1. мішечок з різнокольоровими корками від пляшок (по 6 шт. різного кольору),
2. пляшки пластикові (1 на групу),
3. газета,
4. вирізані слова з газет, бажано із заголовків (по 3 слова на кожного учня),
5. сухий клей (1-2 на групу),
6. ножиці,
7. аркуш А4,
8. намальований циферблат годинника (для кожної групи),
9. пластилін.

Опис вправи:

1. На ранковому колі вчитель пропонує учням із заплющеними очима витягнути з чарівного мішечка 1 корок від пластикової пляшки. Діти об'єднуються в групи за кольором обраного корка.
2. Учні [переглядають відео](#). Учитель подає інформацію про корки від пластикових пляшок. Проблемне запитання: Куди їх дівати? Учитель підказує, що пластикові пляшки та кришечки збирають в Україні для протезування бійців АТО. відео 1
3. Кожна група отримує вирізані слова з газет, орієнтовно по 3 слова на кожного учасника групи, пластикові пляшки (більшу і меншу), аркуш А 4, сухий клей, ножиці, пластилін.
4. Учитель подає інформацію про пластикові пляшки і проблеми з їхнім використанням, показавши на початку відео: [«Пластикові пляшки: факти й альтернативи» / DW Ukrainian](#). відео 2

Учні діляться своїми враженнями від побаченого, відповідаючи на запитання:

- Що найбільше стривожило вас під час перегляду відео?
- Чи знали ви раніше, що існують проблеми із засміченням нашої планети пластиком?
- Чи знаєте ви, скільки часу потрібно для того, щоб пластик зігнів/ розчинився? (Діти можуть відгадувати, учитель наприкінці записує на аркуші час гниття пластику – 1000 років, пор.: час гниття шкірки банану: 2 – 4 тижні, поліетиленового пакету – понад 500 років).
- Що можна робити кожному з нас, щоб зменшити кількість пластикового сміття?

Учні пропонують власні ідеї, учитель записує їх (менше купувати пластику, напр. пластикових квітів на кладовище, воду у пластикових пляшках; відсортовувати пластикове сміття; прибирати засмічені території тощо). Учитель ще раз наголошує, що пластикові пляшки, зокрема, можна використовувати повторно, а не викидати. Так само важливо повторно використовувати папір, здаючи його на макулатуру, тим самим зберігаючи від вирубування ліси.

5. Учитель пропонує крутити пляшку на намальованому циферблаті годинника й одночасно впізнавати годину. Можна додавати трійками, використовуючи витягнуті слова як лічильний матеріал.
6. Учасники групи по черзі крутять пластикову пляшку. На кого випадає хід, той обирає будь-які 3 слова з поданих (вирізаних з газет) і складає з ними речення, додаючи службові слова та змінюючи закінчення слів, при потребі. Якщо ж пляшка показує двічі на одного і того ж учасника, хід пропускається, пляшка крутиться знову, щоб кожен учасник мав змогу взяти 1 раз участь у грі.

Завдання кожного учасника групи – скласти речення із 3 слів. Додати трійками почергово, визначити час на годиннику, уявляючи пляшку маленькою стрілкою.

Перша група обирає найбільш вдале чи цікаве речення. Записує його на аркуш А4 за допомогою вклеєних слів із газети та залучених службових частин мови. Цей аркуш передає наступній групі. Завдання кожної наступної групи виправити помилки у попередньому реченні (наприклад, змінити закінчення вклеєних слів) та дібрати, утворити зі слів своєї групи таке речення, яке було б найбільш вдале за змістом. Таким чином групи складають колективну розповідь за змістом – текст, виправляючи помилки (закінчення слів).

7. У цей час, поки групи передають аркуш для створення колективного тексту-розповіді, усі учасники розподіляють слова (вирізані з газет), які лежать на столі в кожній групі за частинами мови.

Якщо група справилась з завданням раніше, ніж склали колективну розповідь, завдання кожної групи – повправлятися у визначенні часу за годинником, використовуючи 2 пляшки – більшу і меншу, самостійно розподіляючи ролі ведучого і гравців.

8. Наступним етапом роботи з пляшкою та газетою є виготовлення декоративної вази-підставки для олівців (одну на групу). Етапи виготовлення декоративної вази такі:

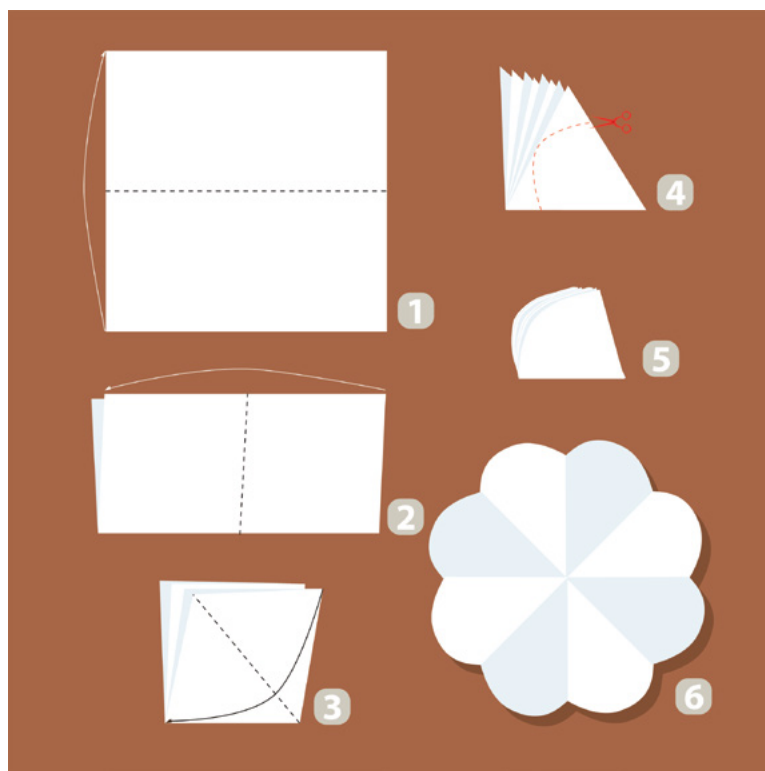
- Відрізаємо горловину пляшки (з допомогою батьків чи старшокласників. Можна таку роботу зробити попередньо.)

- Вертикально розрізаємо пляшку на смужки завширшки 0,5 см до певної лінії, позначеної на пляшці.

- Вистилаємо дно пластиліном, для стійкості вази.
- Вирізаємо з газети квадрати розміром 5 см на 5 см.
- Складаємо ці квадрати навпіл двічі та по діагоналі.
- Зрізаємо кут і заокруглюємо краї.

- Населяємо квіточки на смужки пляшки (1 квіточка на 1 смужку). Край смужки закріплюємо пластиліном, щоб квіточка не злітала.

Ілюстрації:

Додатковий відеоматеріал:

- ✓ [Вироби з пластикових пляшок своїми руками](#)
- ✓ [Творча ідея з пластикових пляшок / Thaitrick](#)

[відео 3](#)

[відео 4](#)

9. Рефлексія. Учитель просить учнів на закінчення подумати над тим, що важливого і потрібного для життя вони дізналися. Учитель наголошує, що цифра 1000 років (час гниття пластикової пляшки) і виріб із пластику залишатиметься у класі, щоб постійно нагадувати учням про загрозу пластикового сміття. Учитель просить учнів виконати важливу місію – розповісти батькам про цю загрозу і постановити в родині сортувати пластик, здаючи на повторну переробку, не купувати пластикових квітів тощо.